

EURÓPSKA KOMISIA

Európske štrukturálne a investičné fondy

Usmernenie pre členské štáty o stiahnutých sumách,
vrátených sumách, sumách, ktoré sa majú vrátiť,
a nevymožiteľných sumách

Revízia 2018

VYHLÁSENIE O ODMIETNUTÍ ZODPOVEDNOSTI: Tento dokument vypracovali útvary Komisie. Na základe platných právnych predpisov EÚ tento dokument poskytuje technické usmernenia pre spolupracovníkov a ďalšie subjekty zapojené do monitorovania, kontroly alebo vykonávania európskych štrukturálnych a investičných fondov [s výnimkou Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)] o tom, ako vykladať a uplatňovať pravidlá EÚ v tejto oblasti. Cieľom tohto dokumentu je poskytnúť vysvetlenie a výklad uvedených pravidiel zo strany útvarov Komisie v záujme uľahčenia vykonávania programov a podporovania osvedčených postupov. Toto oznámenie o usmernení nemá vplyv na výklad Súdneho dvora a Všeobecného súdu ani na rozhodnutia Komisie.

Obsah

1.	KONTEXT	5
1.1.	Odkazy na nariadenia	5
1.2.	Účel usmernení.....	5
1.3.	Hlavné rozdiely v porovnaní s obdobím rokov 2007 – 2013	6
2.	ROZDIEL MEDZI STIAHNUTÍM A VRÁTENÍM	6
3.	POVINNOSŤ ČLENSKÝCH ŠTÁTOV PREDCHÁDZAŤ, ZISŤOVAŤ A OPRAVOVAŤ NEZROVNALOSTI VRÁTANE PODVODU	7
3.1.	Vykonanie finančných opráv	8
3.2.	Zrušenie verejného príspevku	9
3.3.	Nevymožiteľné sumy	10
3.4.	Sprístupnenie informácií v účtoch.....	10
4.	PREDLOŽENIE INFORMÁCIÍ O STIAHNUTÝCH A VRÁTENÝCH SUMÁCH V PRIEBEHU ÚČTOVNÉHO ROKA (DODATOK 2).....	11
4.1.	Vysvetlenia stĺpcov (A) a (B) v dodatku 2.....	11
4.1.1.	Stĺpec A	11
4.1.2.	Stĺpec B	11
4.2.	Vysvetlenia stĺpcov (C) a (D) v dodatku 2.....	11
4.2.1.	Stĺpec C	12
4.2.2.	Stĺpec D	12
5.	PREDLOŽENIE INFORMÁCIÍ O VRÁTENÝCH SUMÁCH V PRIEBEHU ÚČTOVNÉHO ROKA PODĽA ČLÁNKU 71 NSU – Dĺžka trvania operácií (DODATOK 4).....	12
6.	PREDLOŽENIE INFORMÁCIÍ O SUMÁCH, KTORÉ SA MAJÚ VRÁTIŤ KU KONCU ÚČTOVNÉHO ROKA (DODATOK 3).....	13
6.1.	Vysvetlenia stĺpca (A) v dodatku 3	13
6.2.	Vysvetlenia stĺpca (B) v dodatku 3	14
7.	PREDLOŽENIE INFORMÁCIÍ O NEVYMOŽITEĽNÝCH SUMÁCH KU KONCU ÚČTOVNÉHO ROKA (DODATOK 5).....	14
8.	POKYNY NA VYPLNENIE ÚČTOV	14
8.1.	Všeobecné informácie	14
8.1.1.	Informácie sa majú predložiť na prioritnej úrovni	14
8.1.2.	Požadovaný formát.....	15
8.1.3.	Výmenný kurz, ktorý majú použiť krajiny mimo eurozóny	15
8.1.4.	Úpravy, ktoré nesúvisia s nezrovnalosťami	15
8.1.5.	Rozdelenie stiahnutých a vrátených súm v účtovnom roku a súm, ktoré majú byť vrátené, podľa účtovného roka vykázania výdavkov (dodatky 2, 3 a 4).....	15
8.1.6.	Uvedenie súm, ktoré boli opravené v dôsledku auditu operácií OA podľa článku 127 ods. 1 NSU	16
8.1.7.	Celkové a verejné sumy	16
8.1.8.	Úroky.....	16

8.2.	Odpočítanie súm, ktoré súvisia so žiadosťami o platby podanými v priebehu účtovného roka, z účtov	16
8.3.	Stiahnutie súm, pri ktorých sa po predložení účtov zistilo, že sú neoprávnené	17
8.4.	Vratenie súm, pri ktorých sa po predložení účtov zistilo, že sú neoprávnené	17
9.	URČENIE TOHO, ČI MAJÚ BYŤ NEVYMOŽITEĽNÉ SUMY UHRADENÉ ČLENSKÝMI ŠTÁTMI.....	18
10.	SUMY, KTORÉ SA ČLENSKÉ ŠTÁTY ROZHODNÚ NEVYMÁHAŤ A KTORÉ NEPRESAHUJÚ 250 EUR V RÁMCI PRÍSPEVKU Z FONDÓV A ENRF.....	19
11.	ZHRNUTIE AKO PRISTUPOVAŤ K ZISTENÝM NEZROVNALOSTIAM V ÚČTOCH.....	20

ZOZNAM SKRATIEK

OA	orgán auditu
CO	certifikačný orgán
DNK	delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2016/568 z 29. januára 2016 o podmienkach a postupoch, ktoré sa majú uplatniť s cieľom určiť, či členské štáty uhradia nevymožiteľné sumy
NSU	nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013 o spoločných ustanoveniach zmenené nariadením (EÚ, Euratom) č. 2018/1046
VNK	vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1011/2014 z 22. septembra 2014
ENRF	Európsky námorný a rybársky fond
EŠIF	EŠIF označuje všetky európske štrukturálne a investičné fondy. Toto usmernenie sa vzťahuje na všetky fondy s výnimkou Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV).
EÚS	nariadenie o európskej územnej spolupráci [nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1299/2013 zo 17. decembra 2013]
NRP	nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ EURATOM) č. 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie
SO	sprostredkovateľský orgán
RO	riadiaci orgán
SRK	system riadenia a kontroly
CZMCH	celková miera zvyškovej chybovosti (vypočítaná orgánom auditu, na základe vzorky auditovaných operácií a po odpočítaní individuálnych a extrapolovaných finančných opráv uplatnených pred predložením účtov členským štátom v súvislosti s chybami, ktoré zistil OA)
YEI	Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí

1. KONTEXT

1.1. Odkazy na nariadenia

Nariadenie	Články
Nariadenie (EÚ) č. 1303/2013 zmenené nariadením (EÚ, Euratom) č. 2018/1046 Nariadenie o spoločných ustanoveniach (ďalej len „NSU“)	Článok 72 písm. h) Systémy riadenia a kontroly Článok 122 ods. 2 nevymožiteľné sumy, ktoré má uhradiť členský štát Články 126 písm. b) a 137 ods. 1 účty vypracované CO Články 137 – 139 – príprava, predkladanie a schválenie účtov Článok 143 ods. 2 finančné opravy
Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1011/2014 z 22. septembra 2014 (ďalej len „VNK“)	Článok 7 a príloha VII – Vzor účtov
Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2016/568 o podmienkach a postupoch, ktoré sa majú uplatniť s cieľom určiť, či členské štáty uhradia nevymožiteľné sumy (ďalej len „DNK“)	

1.2. Účel usmernení

Účelom týchto usmernení je poskytnúť:

- pokyny týkajúce sa predkladania informácií Komisii o stiahnutých sumách, vrátených sumách, sumách, ktoré sa majú vrátiť, a nevymožiteľných sumách s použitím vzorových tabuliek uvedených v dodatkoch 2, 3, 4 a 5 k prílohe VII k VNK (ďalej sa slovo „dodatok“ vždy vzťahuje na dodatky vo vzoroch účtov v prílohe VII k VNK) v systéme na elektronickú výmenu informácií SFC2014,
- vysvetlenia rozdielu medzi stiahnutím a vrátením,
- pokyny týkajúce sa postupu, prostredníctvom ktorého môže členský štát požiadať Komisiu, aby sa nevymožiteľná suma, ktorá je zahrnutá do osvedčených účtov, nemusela vracieť do rozpočtu Únie, pokiaľ sa daný členský štát domnieva, že vyčerpal všetky možnosti vrátenia, ktoré má k dispozícii vo vnútroštátnom inštitucionálnom a právnom rámci.

1.3. Hlavné rozdiely v porovnaní s obdobím rokov 2007 – 2013

Predmet/Postup	2014 – 2020	2007 – 2013
Osvedčenie o tom, že výdavky sú v súlade s uplatniteľným právom	Podľa článku 126 písm. b) NSU vydáva osvedčenie o tom, že výdavky sú v súlade s uplatniteľným právom, raz za rok certifikačný orgán v rámci účtov.	Podľa článku 61 nariadenia (ES) č. 1083/2006 vydáva osvedčenie o tom, že výdavky sú v súlade s predpismi Spoločenstva a vnútroštátnymi predpismi, certifikačný orgán pri každej žiadosti o platbu.
Harmonogram podávania správ	Účty, ktoré majú byť predložené do 15. februára v roku N, musia obsahovať informácie o stiahnutých sumách, vrátených sumách, sumách, ktoré sa majú vrátiť, a nevymožiteľných sumách, ako je stanovené v článku 137 NSU.	Informácie o stiahnutých sumách, vrátených sumách, sumách, ktoré sa majú vrátiť, a nevymožiteľných sumách sa predkladajú do 31. marca v roku N.
Postup podania žiadosti Komisii o to, aby členský štát nemusel uhradiť nevymožiteľnú sumu presahujúcu 250 EUR v rámci príspevku z fondov a ENRF.	Súbežný postup s predkladaním účtov podľa DNK: ak sa členský štát domnieva, že nevymožiteľná suma, ktorá bola predtým zahrnutá do osvedčených účtov, by sa nemala uhradiť do rozpočtu Únie, CO by mal podať samostatnú žiadosť Komisii.	Žiadosť bolo potrebné podať do 31. marca v roku N. Nebola stanovená nijaká prahová hodnota pre nevymožiteľné sumy.
Rozhodnutie o tom, že sa nebudú vymáhať sumy nepresahujúce 250 EUR v rámci príspevku z fondov a ENRF (sumy de minimis)	Členský štát sa môže rozhodnúť, že nebude od prijímateľa vymáhať sumu, ktorá nepresahuje bez úrokov 250 EUR v rámci príspevku z fondov a ENRF. Takéto sumy sa nemusia uhradiť do rozpočtu Únie.	Do nariadení na obdobie rokov 2007 – 2013 nebolo zahrnuté nijaké ustanovenie o sumách de minimis nepresahujúcich 250 EUR v rámci príspevku z fondov a ENRF.

2. ROZDIEL MEDZI STIAHNUTÍM A VRÁTENÍM

Podľa článku 122 NSU sa od členských štátov vyžaduje, aby opravili a dosiahli vrátenie neoprávnene vyplatených súm. Členské štáty majú dve možnosti:

1) Stiahnutie: stiahnutie neoprávneného výdavku z programu ihneď po jeho zistení, a to odpočítaním výdavku z nasledujúcej žiadosti o priebežnú platbu, čím sa uvoľnenia finančné prostriedky EÚ pre záväzky na ďalšie operácie.

2) Vrátenie: ponechanie výdavku v programe až do výsledku konania o vrátení neoprávnene vyplateného grantu od prijímateľov a odpočítanie výdavku z nasledujúcej žiadosti o priebežnú platbu až vtedy, keď bude vrátenie účinné. V čase predkladania účtov by sa však mal uplatňovať rozdielny prístup, pokiaľ ide o výdavky v súčasnom účtovnom roku a výdavky už osvedčené v predchádzajúcich účtovných rokoch (pre ďalšie podrobnosti v tejto súvislosti pozri oddiel 3.1).

Okrem toho, pokiaľ ide o výdavky vykázané v aktuálnom účtovnom roku, je treba tiež poznamenať (ako je uvedené v odôvodnení 3 nariadenia (EÚ) 2016/568), odpočítania vykonané pred predložením certifikovaných účtov sa nemôžu považovať za vrátenie v prípade, že súvisia s výdavkami zahrnutými do žiadosti o priebežnú platbu (vrátane konečnej) za účtovný rok, za ktorý sú účty pripravené. Také sumy sa vykazujú v účtoch iba ako stiahnuté v dodatku 2 (ak sa odpočítanie uskutočnilo najneskôr v konečnej žiadosti o platbu) alebo sú uvedené v dodatku 8 (ak sa odpočítali priamo z účtov). Toto platí aj pre prípady, v ktorých sa takéto odpočítania uskutočnia po procese vrátenia na vnútroštátnej úrovni.

Každá z obidvoch uvedených možností (stiahnutie alebo vrátenie) má výhody, nevýhody a dôsledky, ktoré by členské štáty mali zvážiť. Okamžitým stiahnutím neoprávnene vyplateného výdavku sa uvoľní príslušná suma financií EÚ na použitie v iných operáciách, ale členský štát nesie vo svojom vnútroštátnom rozpočte riziko, že sa nepodarí vymôcť neoprávnene vyplatené verejné financie od prijímateľa. Odložením stiahnutia dovtedy, kým prijímateľ nevráti príslušnú sumu, sa ponecháva menej času na opätovné využitie financií EÚ v iných oprávnených operáciách, na druhej strane sa však chránia financie členského štátu pre prípad, že nie je schopný vymôcť grant od prijímateľa ani po vyčerpaní všetkých možností vrátenia prostredníctvom vnútroštátnych inštitúcií a právneho rámca.

Dve kumulatívne sumy pre daný účtovný rok, predstavujúce „stiahnuté sumy“ a „vrátené sumy“, sa majú vzájomne vylučovať: členský štát síce bude po stiahnutí súm normálne pokračovať vo vymáhaní neoprávnene vyplateného grantu alebo jeho časti od prijímateľa (vrátane súm stiahnutých v žiadosti o priebežnú platbu alebo odpočítaných z účtov v súvislosti s aktuálnym účtovným rokom), takéto následné vrátenie by sa však nemalo znova zahŕňať do „vrátených súm“, keďže by to viedlo k prekryvaniu a dvojitému započítaniu oznámených súm. Po uskutočnení stiahnutia sa ďalšie vymáhanie neoprávnenej sumy od prijímateľa stáva vecou daného štátu.

Keď sú neoprávnene vyplatené výdavky ponechané v programe až do výsledku konania o vrátení v súvislosti s výdavkami zahrnutými do predchádzajúcich osvedčených účtov, programové orgány prijímú opatrenia podľa vnútroštátneho práva na účely účinného vymoženía neoprávnene vyplatených súm od prijímateľa. Vrátenie neoprávnene vyplatennej sumy prijímateľom je možné dosiahnuť prostredníctvom týchto možností (vrátane ich kombinácie):

- splatenie neoprávnene prijatej sumy programovým orgánom zo strany prijímateľa alebo
- započítanie, čím sa suma, ktorá sa má vrátiť, odpočíta z následnej platby, ktorá sa má vyplatiť prijímateľovi.

3. POVINNOSŤ ČLENSKÝCH ŠTÁTOV PREDCHÁDZAŤ, ZISŤOVAŤ A OPRAVOVAŤ NEZROVNALOSTI VRÁTANE PODVODU

V súlade so všeobecnými zásadami SRK stanovenými v článku 72 písm. h) a článku 122 ods. 2 NSU sú členské štáty zodpovedné za opatrenia zamerané na predchádzanie, zisťovanie a opravu nezrovnalostí vrátane podvodu, ako aj za vrátenie neoprávnene vyplatených súm vrátane všetkých úrokov z omeškania.

V NSU sú uvedené tieto vymedzenia nezrovnalostí:

- „nezrovnalosť“, ako je vymedzená v článku 2 bode 36, je akékoľvek porušenie práva Únie alebo vnútroštátneho práva týkajúceho sa jeho uplatňovania, vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, ktorý sa zúčastňuje na

vykonávaní EŠIF, dôsledkom čoho je alebo by bol negatívny vplyv na rozpočet Únie zaťažením rozpočtu Únie neoprávneným výdavkom,

- „systémová nezrovnalosť“, ako je vymedzená v článku 2 bode 38, je každá nezrovnalosť, ktorá sa môže vyskytnúť opakovane, s vysokou pravdepodobnosťou výskytu pri podobnom type operácií a ktorá je dôsledkom závažného nedostatku účinného fungovania SRK, a to vrátane nestanovenia vhodných postupov v súlade s týmto nariadením a pravidlami pre jednotlivé fondy.

V článku 126 písm. c) NSU sa stanovuje že CO je raz za rok povinný vydať osvedčenie o úplnosti, presnosti a pravdivosti účtov a o tom, že zaúčtované výdavky sú v súlade s uplatniteľným právom. Účty musia zahŕňať účtovný rok od 1. júla do 30. júna (okrem prvého účtovného roka, ktorý trvá od 1. januára 2014 do 30. júna 2015).

3.1. Vykonanie finančných opráv

Finančné opravy by sa mali vypočítat' na základe súm príslušných výdavkov vykázaných v žiadosti(ach) o priebežnú platbu Komisii. Financovanie zo strany EÚ je znížené na základe príslušnej miery spolufinancovania pre prioritnú os, pod ktorou boli výdavky vykázané.

V dôsledku ročných intervalov prípravy programových účtov je nevyhnutné rozlišovať medzi vykonaním finančných opráv ovplyvňujúcich buď a) výdavky osvedčené v predchádzajúcich účtoch, alebo b) výdavky zahrnuté do žiadosti o priebežnú platbu v súvislosti s aktuálnym účtovným rokom. Bude nutné, aby systém IT zriadený členským štátom poskytoval primeraný auditorský záznam podľa operácií a účtovných rokov s cieľom umožniť uvedené rozlíšenie.

a) V prvom prípade (sumy už osvedčené v predchádzajúcich účtoch) sa finančné opravy budú vykonávať v rámci žiadosti o priebežnú platbu v nasledujúcom účtovnom roku, konkrétne v roku, v ktorom sa nezrovnalosť zistila, podľa článku 139 ods. 10 NSU.

Ako sa vysvetľuje v oddiele 2 tohto usmernenia, členské štáty môžu pred stiahnutím neoprávneného výdavku zo žiadosti o priebežnú platbu predloženej Komisii počítať, kým sa neukončia postupy vrátenia, a považovať túto sumu za sumu, ktorá sa má vrátiť a ktorá je zahrnutá do účtov až do účinného vymoženia.

b) Podľa článku 126 písm. b) a článku 137 ods. 1 NSU (ktoré zodpovedajú článku 63 ods. 5 písm. a) CO vypracúva účty za každý program a fond. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa v účtoch predkladaných Komisii osvedčovali len oprávnené a správne výdavky. Preto všetky nezrovnalosti zistené pred predložením účtov v súvislosti s výdavkami zahrnutými do žiadosti o priebežnú platbu za účtovný rok, za ktorý sú účty pripravené, budú musieť byť uhradené do rozpočtu Únie. V druhom prípade (výdavky zahrnuté do žiadosti o priebežnú platbu za účtovný rok, za ktorý účty zatiaľ neboli predložené Komisii) sa finančná oprava vykoná buď formou stiahnutia dotknutých výdavkov v následnej žiadosti o priebežnú platbu za daný účtovný rok (vrátane konečnej žiadosti o priebežnú platbu), alebo formou odpočítania nesprávnej sumy priamo z účtov.

V tejto súvislosti je dôležité pripomenúť, že v osvedčených účtoch sa nemôže ďalej vykazovať žiadna nesprávna suma súvisiaca s daným účtovným rokom (teda ju nemožno pokladať za sumu, ktorá sa má vymôcť v čase predloženia účtov), a že okrem toho nie je možné osvedčiť oprávnenosť a správnosť výdavkov, ktoré sú

predmetom prebiehajúceho posudzovania v súlade s ustanoveniami článku 137 ods. 2 NSU.

Stiahnutie neoprávnených výdavkov zo žiadosti o priebežnú platbu (vrátane konečnej žiadosti o priebežnú platbu) alebo ich odpočítanie z účtov sa považuje za konečné a tieto výdavky by sa nemali opätovne zaviesť v žiadnej následnej žiadosti o priebežnú platbu za žiadny účtovný rok (s výnimkou osobitných prípadov súvisiacich s rozhodnutiami Súdu alebo iných orgánov v súdnom systéme uvedenými v oddiele 10). Pre prípady výdavkov v rámci prebiehajúceho posudzovania ich zákonnosti a riadnosti, ktoré boli predtým zahrnuté do žiadosti o priebežnú platbu, článok 137 ods. 2 NSU poskytuje možnosť odpočítať tieto výdavky z účtov a neskôr ich opätovne zaviesť Komisii, ak sa zistí, že sú zákonné a riadne.

Ustanovenie článku 137 ods. 2 NSU sa vzťahuje len na účty (t. j. odpočet výdavkov, ktoré sú predmetom prebiehajúceho posudzovania by sa mal vykonať na úrovni účtov, nie na úrovni žiadostí o priebežné platby). Opätovné uvedenie daných výdavkov v žiadosti o platbu pre nasledujúci účtovný rok je možné len pod podmienkou, že sa neskôr zistilo, že sumy, ktoré sú predmetom prebiehajúceho posudzovania v čase predchádzajúcich účtov, boli zákonné a riadne. Ak sú výdavky odpočítané na základe článku 137 ods. 2 NSU následne uvedené v žiadosti o priebežnú platbu, od CO sa očakáva, aby uchoval dostupné dôkazy o plnej opodstatnenosti opätovného uvedenia týchto výdavkov na účely auditu.

V prípade celkovej miery zvyškovej chybovosti (CZMCH) nad úroveň 2 % a s cieľom umožniť OA vydať audítorské stanovisko bez výhrad k zákonnosti a riadnosti certifikovaných výdavkov sa očakáva, že RO a CO rozhodnú o uplatnení dodatočnej finančnej opravy pomocou extrapolácie s cieľom znížiť CZMCH na úroveň 2 % alebo nižšiu. CO musí tiež zabezpečiť, že sumy týkajúce sa týchto dodatočných extrapolovaných opráv sú riadne odpočítané z účtov.

Zistené nezrovnalosti sú doložené záverečnou kontrolnou alebo auditnou správou. Keď v čase predloženia účtov nebolo ukončené námietkové konanie (návrh kontrolnej alebo auditnej správy), je možné považovať čiastky, o ktoré ide, za „prebiehajúce posudzovanie“ a CO by ich mal odpočítať z účtov, pričom sa zachová právo vykazať opäť v nasledujúcich účtovných rokoch výdavky, pri ktorých sa následne zistí, že boli oprávnené a správne. S cieľom znížiť zostatkové riziko môže CO k týmto sumám prípadne pristupovať ako ku konečným finančným opravám¹.

3.2. Zrušenie verejného príspevku

Keď CO zistí neoprávnený výdavok a rozhodne o jeho odpočítaní formou stiahnutia alebo vrátenia z následných priebežných platieb a účtov, členský štát musí rozhodnúť o zrušení verejného príspevku podľa článku 143 NSU.

V článku 143 ods. 2 NSU sa stanovuje, že členské štáty vykonávajú požadované finančné opravy v súvislosti s individuálnymi alebo systémovými nezrovnalosťami zistenými v operáciách alebo programoch. Finančné opravy pozostávajú zo zrušenia celého verejného príspevku na operáciu alebo program alebo jeho časti. Finančné opravy budú zaznamenané v účtoch za účtovný rok, v ktorom sa rozhodlo o zrušení a toto zrušenie bolo vykonané. Pri vykonaní primeranej opravy a následnom zrušení verejného príspevku členské štáty zohľadňujú povahu a závažnosť nezrovnalostí a finančnú stratu pre fondy alebo ENRF.

¹ Pozri tiež *Usmernenie Komisie k výročnej kontrolnej správe a audítorskému stanovisku* (EGESIF_15_0002), aktualizované.

Podľa článku 143 ods. 4 NSU zrušený príspevok nemožno opätovne použiť na žiadnu operáciu, ktorá bola predmetom opravy, alebo v prípade, že sa finančná oprava uskutočnila z dôvodu systémovej nezrovnalosti, na žiadnu operáciu, ktorá bola ovplyvnená systémovou nezrovnalosťou.

3.3. Nevymožiteľné sumy

V súlade s DNK (najmä článkom 1.1 a odôvodnením 3) platí, že ak sa členský štát domnieva, že suma neoprávnene vyplatená prijímateľovi, ktorá už bola predtým zahrnutá do osvedčených účtov predložených Komisii, je nevymožiteľná a nemala by sa uhradiť do rozpočtu Únie, CO môže podať žiadosť Komisii.

Žiadosť predložená Komisii týkajúca sa nevymožiteľných súm sa preto môže týkať len súm už zahrnutých do osvedčených účtov už predtým predložených Komisii. V dôsledku toho sa všetky odpočítania uskutočnené pred predložením osvedčených účtov nemôžu považovať za vrátené sumy ani za sumy, ktoré sú nevymožiteľné, v prípade, že sa týkajú výdavkov zahrnutých do konečnej žiadosti o priebežnú platbu za daný účtovný rok, pre ktorý sú účty vypracované.

3.4. Sprístupnenie informácií v účtoch

Všetky finančné opravy vykonané v žiadosti o priebežnú platbu v priebehu účtovného roka budú oznámené v účtoch, a to tak, že sa zahrnú do dodatku 2 ako stiahnuté alebo vrátené sumy².

V prípade výdavku, ktorý už bol osvedčený v predchádzajúcich účtoch, sa členský štát môže rozhodnúť, že počká na dokončenie postupov vrátenia a potom oznámi nesprávne sumy v dodatku 3 k účtom so sumami, ktoré majú byť vrátené na konci účtovného roka. V súlade so vzorom stanoveným vo VNK sa informácie uvádzajú podľa účtovného roka vykázania príslušného výdavku.

Pokiaľ ide o neoprávnené výdavky zahrnuté v žiadosti o priebežnú platbu v súvislosti s aktuálnym účtovným rokom, v prípade nestiahnutia sumy v rámci žiadosti o priebežnú platbu, urobí CO odpočet priamo z účtov a príslušná finančná oprava bude vykázaná v dodatku 8 (odsúhlasenie výdavkov) s vysvetlením rozdielov v stĺpci s pripomienkami. Pokyny na vyplnenie dodatku 8 sú uvedené v oddiele 6 usmernenia Komisie o príprave, preskúmaní a schválení účtov³. Keď CO odpočíta nesprávnu sumu priamo z účtov a oznámi ju v dodatku 8, nevyžaduje sa žiadne ďalšie opatrenie v následných žiadostiach o priebežnú platbu.

² Odpočítania vykonané členským štátom v rámci žiadosti o priebežnú platbu (t. j. odpočítania vykonané pred vykázaním prijatých súm Komisii v žiadosti o priebežnú platbu) sa považujú za opravu *ex ante*. Takéto opravy nebudú zahrnuté v dodatku 2 o stiahnutých a vrátených sumách zahrnutých v predošlých žiadostiach o priebežnú platbu.

³ EGESIF 15_0018, aktualizované.

4. PREDLOŽENIE INFORMÁCIÍ O STIAHNUTÝCH A VRÁTENÝCH SUMÁCH V PRIEBEHU ÚČTOVNÉHO ROKA (DODATOK 2)

Informácie na prioritnej úrovni⁴ o stiahnutých alebo vrátených sumách v priebehu účtovného roka sa musia predložiť Komisii s použitím vzoru uvedeného v dodatku 2, ako je uvedené v tejto tabuľke:

Priorita	STIAHNUTÉ SUMY		VRÁTENÉ SUMY	
	Celková oprávnená výška výdavkov zahrnutá do žiadosti o platbu	Zodpovedajúce verejné výdavky	Celková oprávnená výška výdavkov zahrnutá do žiadosti o platbu	Zodpovedajúce verejné výdavky
	(A)	(B)	(C)	(D)
Priorita [prípadne kategória regiónu/druh intervencie (YEI)]	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

4.1. Vysvetlenia stĺpcov (A) a (B) v dodatku 2

Stĺpce A a B v dodatku 2 týkajúce sa stiahnutých súm sa musia použiť pre stiahnuté sumy, pričom sa prihliada na rozdiel medzi stiahnutím a vrátením, ako je uvedený v oddiele 2.

4.1.1. Stĺpec A

Stĺpec A v dodatku 2 obsahuje celkové oprávnené výdavky stiahnuté v priebehu účtovného roka v žiadosti o priebežnú platbu (vrátane konečnej žiadosti). **Suma odpočítaná na úrovni CO po podaní konečnej žiadosti o priebežnú platbu a pred predložením účtov Komisii sa v dodatku 2 neoznamuje**, rozdiely je však potrebné vysvetliť v stĺpci s pripomienkami v dodatku 8 (dodatok o porovnaní a odsúhlasení výdavkov)⁵.

4.1.2. Stĺpec B

Číselné údaje uvedené v stĺpci B dodatku 2 sú skutočné verejné výdavky zodpovedajúce celkovej oprávnenej sume výdavkov (ako sú vymedzené v článku 2 ods. 15 NSU). V niektorých prípadoch (napr. program založený len na verejných výdavkoch) môže celková oprávnená suma vyplývať len z verejných výdavkov, pričom v takom prípade sa celková oprávnená suma rovná verejným výdavkom.

4.2. Vysvetlenia stĺpcov (C) a (D) v dodatku 2

Stĺpec týkajúci sa „vrátených súm“ sa musí použiť pre vrátené sumy v priebehu účtovného roka, pričom sa prihliada na rozdiel medzi stiahnutím a vrátením, ako je vysvetlený v oddiele 2 týchto usmernení.

⁴ V závislosti od základu pre výpočet by sa pri výpočte príspevku v rámci fondu mala miera spolufinancovania na prioritnej osi uplatniť na celkové alebo verejné výdavky. V tejto súvislosti sa má zohľadniť ten finančný plán, ktorý bol platný v čase podania konečnej žiadosti o priebežnú platbu za daný účtovný rok.

⁵ Pozri tiež *Usmernenie Komisie k príprave, preskúmaniu a schváleniu účtov*.

4.2.1. Stĺpec C

Stĺpec C obsahuje celkové oprávnené výdavky odpočítané v dôsledku vrátených súm, čo zodpovedá nesprávnym sumám zisteným a vráteným v priebehu účtovného roka. Ide o kumulatívny údaj za daný účtovný rok.

4.2.2. Stĺpec D

Výrazom „zodpovedajúce verejné výdavky“ sa označuje celková suma verejných výdavkov (finančné prostriedky EÚ aj spolufinancovanie členského štátu).

5. PREDLOŽENIE INFORMÁCIÍ O VRÁTENÝCH SUMÁCH V PRIEBEHU ÚČTOVNÉHO ROKA PODĽA ČLÁNKU 71 NSU – Dĺžka trvania operácií (DODATOK 4)

Priorita	VRÁTENÉ SUMY	
	Celkové oprávnená suma výdavkov (A)	Zodpovedajúce verejné výdavky (B)
Priorita [prípadne kategória regiónu/druh intervencie (YEI)]	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Článok 71 NSU sa týka požiadavky na dĺžku trvania operácií. V prípade nerešpektovania uvedenej požiadavky členský štát vráti neoprávnene vyplatené sumy za operáciu, a to úmerne k obdobiu, v ktorom požiadavka nebola splnená. Informácie o výške vrátených súm podľa článku 71 musia byť Komisii predložené s použitím vzoru stanoveného v dodatku 4 a nie oznámené v dodatku 2 (vrátené sumy v dodatku 2 a dodatku 4 sa vzájomne vylučujú). Stiahnuté sumy oznámené v dodatku 2 a sumy, ktoré sa majú vrátiť oznámené v dodatku 3 by však mali tiež zahŕňať nesprávne sumy súvisiace s článkom 71 NSU (takéto stiahnuté sumy a sumy, ktoré majú byť vrátené, by nemali byť zahrnuté v dodatku 4, ktorý sa týka iba vrátených súm).

6. PREDLOŽENIE INFORMÁCIÍ O SUMÁCH, KTORÉ SA MAJÚ VRÁTIŤ KU KONCU ÚČTOVNÉHO ROKA (DODATOK 3)

Priorita	Celková oprávnená suma výdavkov (A)	Zodpovedajúce verejné výdavky (B)
Priorita [kategória regiónov/typ intervencie (YEI), podľa vhodnosti]	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">

Informácie na prioritnej úrovni o sumách, ktoré sa majú vrátiť ku koncu účtovného roka, sa musia predložiť Komisii s použitím vzoru uvedeného v dodatku 3.

Sumy oznámené ako sumy, ktoré sa majú vrátiť (uvádzajú sa tiež ako „neukončené prípady vrátenia“), súvisia so sumami osvedčenými v predchádzajúcich účtoch, pre ktoré boli prijímateľom vydané príkazy na vymáhanie, ktoré však prijímatelia zatiaľ neuhradili ku koncu účtovného roka.

Informácie o sumách, ktoré sa majú vrátiť ku koncu účtovného roka, sa teda odlišujú od súm oznámených v dodatku 2 (sumy stiahnuté a vrátené v účtovnom roku) a v dodatku 4 (vrátené sumy podľa článku 71 NSU v účtovnom roku – dĺžka trvania operácií), ako aj od súm odpočítaných v účtoch a oznámených v dodatku 8.

Informácie oznámené v dodatku 3 sú odvodené od účtovnej knihy dlžníka vedenej CO. Poukazujú na situáciu na konci účtovného roka. Na účely audítorského záznamu sa musí poskytnúť rozdelenie súm, ktoré sa majú vrátiť, podľa účtovných rokov.

6.1. Vysvetlenia stĺpca (A) v dodatku 3

V stĺpci A v dodatku 3 sa má kumulatívne oznámiť celková oprávnená suma výdavkov, ktorá sa má vrátiť. To znamená, že aj sumy, ktoré boli v predchádzajúcich účtovných obdobiach oznámené ako neukončené prípady vrátenia, by sa mali opäť zahrnúť ako neukončené prípady vrátenia (t. j. sumy, ktoré sa majú vrátiť) za dotknuté účtovné obdobie, okrem prípadov, keď už boli vrátené (vtedy by sa mali oznámiť ako vrátené sumy v dodatku 2⁶) alebo keď sú nevymožiteľné (vtedy by sa mali oznámiť ako nevymožiteľné sumy v dodatku 5).

Neukončené prípady vrátenia je možné považovať za nevymožiteľné sumy po tom, ako sa vnútroštátne orgány pokúsili využiť všetky možnosti vymáhania, ktoré mali k dispozícii vo vnútroštátnom inštitucionálnom a právnom rámci. Vo všetkých takýchto prípadoch by sa tieto nevymožiteľné sumy už nemali oznamovať v rámci súm, ktoré sa majú vrátiť ku koncu účtovného roka, v dodatku 3, ale musia sa oznámiť ako nevymožiteľné sumy ku koncu účtovného roka (v dodatku 5 – pozri oddiel 7).

⁶ Alebo v dodatku 4 v prípade článku 71 NSU.

6.2. Vysvetlenia stĺpca (B) v dodatku 3

„Zodpovedajúce verejné výdavky“ uvedené v stĺpci B v dodatku 3 znamenajú zodpovedajúcu sumu verejných výdavkov (finančné prostriedky EÚ aj spolufinancovanie členského štátu).

7. PREDLOŽENIE INFORMÁCIÍ O NEVYMOŽITEĽNÝCH SUMÁCH KU KONCU ÚČTOVNÉHO ROKA (DODATOK 5)

Priorita	NEVYMOŽITEĽNÉ SUMY		
	Celková oprávnená suma výdavkov (A)	Zodpovedajúce verejné výdavky (B)	Pripomienky (povinné) (C)
Priorita [kategória regiónov/typ intervencie (YEI), podľa vhodnosti]	<type="Cu" input="M">	<type="Cu" input="M">	<type="S" maxlength="1500" input="M">

Vyhlásenie o nevyožiteľných sumách na prioritnej úrovni ku koncu účtovného roka **súvisiacich so sumami neoprávnené vyplatenými prijímateľom, ktoré boli osvedčené v predchádzajúcich účtoch predložených Komisii**, musí byť zaslané Komisii s použitím vzoru stanoveného v dodatku 5. Sumy, ktoré sa majú oznámiť, nie sú medziročne kumulatívne: to znamená, že nevyožiteľné sumy, ktoré už boli oznámené v predchádzajúcich účtoch, by nemali byť zahrnuté do účtov za aktuálne účtovné obdobie, keďže boli zúčtované v účtoch v rámci predchádzajúcich rokov (pre ďalšie podrobnosti pozri oddiel 8).

Pokiaľ ide o nevyožiteľné sumy oznámené v dodatku 5, členský štát je zodpovedný za uhradenie príslušnej sumy do rozpočtu Únie, okrem prípadov, keď do 15. februára požiadal Komisiu v súlade s postupom stanoveným v DNK, aby jeho podiel na finančných dôsledkoch niesol rozpočet Únie. Komisia môže vo výnimočných prípadoch túto lehotu predĺžiť do 1. marca na základe žiadosti príslušného členského štátu.

Ako je uvedené v dodatku 5, oddiel s pripomienkami v poslednom stĺpci je povinný. Odporúča sa, aby tento stĺpec zahŕňal informácie o súhrnných nevyožiteľných sumách na prioritnej osi, ktoré by mal podľa členského štátu niesť rozpočet Únie. Je tiež možné uviesť ďalšie pripomienky na doloženie žiadosti.

Predložené informácie o nevyožiteľných sumách v dodatku 5 na prioritnej úrovni sú určené len na informačné účely a neoslobodzujú členské štáty od povinnosti uhradiť nevyožiteľný príspevok EÚ do rozpočtu Únie. Ak členské štáty chcú požiadať Komisiu, aby nevyožiteľné sumy nemuseli byť uhradené do rozpočtu Únie, musia iniciovať samostatný súbežný postup, ktorého pravidlá sú stanovené v DNK (pozri oddiel 8).

8. POKYNY NA VYPLNENIE ÚČTOV

8.1. Všeobecné informácie

8.1.1. Informácie sa majú predložiť na prioritnej úrovni

Všetky sumy v účtoch vložené do dodatkov sú zhrnuté na úrovni jednotlivých priorít a prípadne na úrovni kategórií regiónov alebo druhu intervencie pre YEI.

8.1.2. *Požadovaný formát*

Všetky číselné údaje sú uvedené v eurách maximálne na dve desatinné miesta.

8.1.3. *Výmenný kurz, ktorý majú použiť krajiny mimo eurozóny*

Podľa článku 133 NSU členské štáty, ktoré neprijali euro za svoju menu ku dňu žiadosti o platbu, prepočítajú výšku vynaložených výdavkov v národnej mene na euro. Tieto sumy sa prevedú na euro s použitím mesačného účtovného výmenného kurzu Komisie v mesiaci, v ktorom CO príslušného programu kladné výdavky zaznamenal v účtoch.

Keď sa euro stane menou členského štátu, postup prevodu uvedený v odseku 1 zostane v platnosti pre všetky výdavky, ktoré CO zaznamenal v účtoch pred dátumom nadobudnutia účinnosti pevného prevodného kurzu medzi národnou menou a eurom.

Pokiaľ ide o programy EÚS, vynaložené výdavky v mene inej ako je euro by mali byť prijímateľmi prevedené na euro s použitím mesačného účtovného výmenného kurzu Komisie v mesiaci, v ktorom boli výdavky vynaložené, predložené na overenie alebo oznámené hlavnému prijímateľovi (ďalšie podrobnosti sú uvedené v článku 28 nariadenia (EÚ) č. 1299/2013).

8.1.4. *Úpravy, ktoré nesúvisia s nezrovnalosťami*

Úpravy, ktoré nesúvisia s nezrovnalosťami, ako sú tie vykonané z technických dôvodov alebo z dôvodu administratívnych chýb, sa nepovažujú za finančné opravy, a preto by sa nemali zahŕňať do oznámení o stiahnutých a vrátených výdavkoch, neukončených prípadoch vrátenia a nevymožiteľných sumách. V účtovnom systéme CO však bude na účely overovania a odsúhlasenia vedený primeraný auditorský záznam.

V prípade, že takéto nesprávne sumy boli zahrnuté v konečnej žiadosti o priebežnú platbu za účtovný rok, za ktorý sú účty vypracované, zodpovedajúce negatívne úpravy musia byť odpočítané z účtov a oznámené v dodatku 8 s cieľom umožniť porovnanie a odsúhlasenie výdavkov.

Platí všeobecné pravidlo, že v účtoch je možné vykonávať negatívne úpravy, ktorými sa znižujú výdavky vykázané v konečnej žiadosti o priebežnú platbu. Kladné úpravy by však nemali byť vykonané v účtoch, ale v následnej žiadosti o priebežnú platbu (v nasledujúcom účtovnom roku).

8.1.5. *Rozdelenie stiahnutých a vrátených súm v účtovnom roku a súm, ktoré majú byť vrátené, podľa účtovného roka vykázania výdavkov (dodatky 2, 3 a 4)*

Účtovné záznamy uchovávané na úrovni CO by mali umožniť faktické a časové porovnanie a odsúhlasenie všetkých súm oznámených v dodatkoch k prílohe VII k VNK.

So zreteľom na časové porovnanie a odsúhlasenie by mal byť CO schopný určiť súvislosť medzi neoprávneným výdavkom a príslušným účtovným rokom. Ak napríklad v účtovnom roku N+1 RO stiahne alebo dosiahne vrátenie výdavkov osvedčených v účtoch za účtovný rok N, potom by sa súvisiace neoprávnené výdavky mali oznamovať medzi sumami opravenými v súvislosti s účtovným rokom N v účtoch za účtovný rok N+1 (pozri čiastkové tabuľky: „Rozdelenie stiahnutých súm

a vrátených súm v priebehu účtovného roka podľa účtovného roka vykázania zodpovedajúcich výdavkov“).

8.1.6. *Uvedenie súm, ktoré boli opravené v dôsledku auditu operácií OA podľa článku 127 ods. 1 NSU*

Pri vyplňaní dodatkov 2, 3, 4 a 8 sa od CO požaduje, aby uviedol sumy opravené v dôsledku auditov operácií OA podľa článku 127 ods. 1 NSU.

V záujme dosiahnutia súladu s *Usmernením Komisie k výročnej kontrolnej správe a audítorskému stanovisku* (EGESIF_15_0002, zmenené)⁷ a s cieľom pripraviť primeraný audítorský záznam na účel výpočtu celkovej zvyškovej chybovosti, ktorý vypracuje OA, môžu sumy, ktoré sa majú oznámiť v dôsledku auditu operácií, zahŕňať individuálne opravy (v súvislosti s individuálnymi auditovanými operáciami), extrapolované opravy (zamerané na ďalšie znižovanie rizika, ktoré identifikuje OA, pod úroveň významnosti), ale aj finančné opravy uplatnené členským štátom po tom, ako si OA vybral vzorku, pokiaľ takéto opravy majú za cieľ znížiť riziká zistené v rámci celkovej miery chybovosti stanovenej orgánom auditu⁸.

8.1.7. *Celkové a verejné sumy*

Pri vyplňaní dodatkov k prílohe VII k VNK CO vždy uvádza celkové a verejné sumy (CO by mal vždy vykazovať celkové výdavky, aj vtedy, keď sú základom pre výpočet verejných výdavkov). Chýbajúce údaje v stĺpci môžu spôsobiť oneskorenie schválenia účtov zo strany Komisie.

8.1.8. *Úroky*

Podľa článku 122 ods. 2 NSU členské štáty vymáhajú neoprávnene vyplatené sumy spolu s úrokmi z omeškania. Úrok z omeškania sa spravidla účtuje vtedy, ak sa platba vráti po uplynutí lehoty stanovenej v príkaze na vymáhanie. Úrok z omeškania stanovený z dôvodu neskorej platby by sa mal pripočítvať k vráteným sumám.

8.2. **Odpočítanie súm, ktoré súvisia so žiadosťami o platby podanými v priebehu účtovného roka, z účtov**

Sumy, ktoré boli zahrnuté do konečnej žiadosti o priebežnú platbu účtovného roka, môžu byť predmetom hodnotenia oprávnenosti a správnosti výdavkov po podaní konečnej žiadosti o priebežnú platbu a pred predložením účtov 15. februára v roku N.

a) Ak hodnotenie oprávnenosti alebo správnosti *bolo dokončené* pred predložením účtov Komisii (15. februára v roku N), sú možné tieto scenáre:

- ak sa potvrdí oprávnenosť súm, môžu byť osvedčené v účtoch,
- ak sa zistí, že (niektoré) sumy nie sú oprávnené, mali by sa odpočítvať z účtov a nemali by sa zohľadňovať pri výpočte zostatku. Takéto odpočítania (t. j. konečné finančné opravy) sa uvedú v dodatku 8 (odsúhlasenie výdavkov) spolu s vysvetlením rozdielov v stĺpci s pripomienkami.

⁷ Pozri časť IV.4 usmernenia.

⁸ Typickým príkladom by boli opravy vykonané po dodatočnej kontrole zo strany RO, ktorá bola vykonaná s cieľom úplne vymedziť systémovú chybu, ktorú pôvodne zistil OA počas svojich auditov operácií.

b) Ak hodnotenie oprávnenosti alebo správnosti nebolo dokončené (pozri článok 137 ods. 2 NSU) pred predložením účtov Komisii (15. februára v roku N), tieto sumy by sa mali odpočítať z účtov, a preto sa nebudú zohľadňovať pri výpočte zostatku. Takéto odpočítania sa uvedú v dodatku 8 (odsúhlasenie výdavkov) spolu s vysvetlením rozdielov v stĺpci s pripomienkami.

V nadväznosti na výsledky hodnotenia sú možné dva scenáre:

- sumy, pri ktorých sa zistí, že boli oprávnené, môžu byť zahrnuté do žiadosti o priebežnú platbu v nasledujúcom účtovnom roku podľa článku 137 ods. 2 NSU,
- ak sa zistí, že sumy sú neoprávnené, nevyžaduje sa žiadne ďalšie opatrenie.

Ďalšie usmernenia v tejto súvislosti, vrátane riešenia prípadov nedokončených auditov a kontrol sú uvedené v Usmerneniach Komisie o výročnej kontrolnej správe a audítorskom stanovisku (EGESIF_15_0002), v znení zmien a v Usmerneniach o príprave, preskúmaní a schválení účtov (EGESIF 15_0018), v znení zmien.

Na účely odsúhlasenia a s cieľom pripraviť primeraný audítorský záznam na účel výpočtu celkovej zvyškovej chybovosti, ktorý vypracuje OA sa odporúča, aby CO v stĺpci G dodatku 8 rozlišoval medzi sumami odpočítanými z účtov ako finančné úpravy (t. j. prípad a) vyššie) a sumami odpočítanými v súlade s článkom 137 ods. 2 NSU (t. j. prípad b) vyššie).

8.3. Stiahnutie súm, pri ktorých sa po predložení účtov zistilo, že sú neoprávnené

Podľa článku 139 ods. 10 NSU môžu členské štáty nahradiť neoprávnené sumy, ktoré sa zistia po predložení účtov, okrem prípadov, keď Komisia alebo Európsky dvor audítorov zistia závažný nedostatok v efektívnom fungovaní SRK skôr než členský štát, takže sa uplatnia články 144 a 145 NSU o finančných opravách.

Rámec pre nahradenie výdavkov je stanovený v článku 143 NSU.

Napríklad, pokiaľ členský štát zistí nezrovnalosť v marci 2017 po predložení účtov do 15. februára 2017 (v súvislosti s výdavkami osvedčenými v účtovnom období od 1. júla 2015 do 30. júna 2016), prijme tieto nápravné opatrenia:

1. Členské štáty musia stiahnuť zodpovedajúcu sumu výdavkov z následnej žiadosti o priebežnú platbu (napríklad v júni 2017) a môžu ju nahradiť novými oprávnenými výdavkami.
2. Zodpovedajúce účty (od 1. júla 2016 do 30. júna 2017) musia príslušným spôsobom odrážať tieto opravy (záznam o stiahnutí nesprávnej sumy z predchádzajúceho účtovného roka v dodatku 2 a prípadne záznam o správnom výdavku v dodatku 1).

Podobný príklad, keď členský štát používa možnosti vrátenia, je opísaný v oddiele 8.4.

8.4. Vratenie súm, pri ktorých sa po predložení účtov zistilo, že sú neoprávnené

Príklad: Príslušný výdavok bol zahrnutý do dodatku 1 účtov, ktorý bol predložený vo februári 2017 za účtovný rok 1. júl 2015 – 30. jún 2016.

a) Ak bola suma, ktorá bola predtým osvedčená v účtoch predložených Komisii, vrátená (napríklad v septembri 2017), mala by byť odpočítaná z následnej žiadosti o platbu (napríklad

v decembri 2017) a oznámená v dodatku 2 za súvisiace účtovné obdobie, v ktorom bola suma vrátená (od 1. júla 2017 do 30. júna 2018 a v súvislosti s účtami, ktoré sa majú predložiť do 15. februára 2019).

b) Ak suma ešte nebola vrátená (napríklad k 30. júnu 2018), mala by sa oznámiť v dodatku 3 účtov súvisiacich s účtovným obdobím, v ktorom sa zistilo, že nedošlo k jej vráteniu (od 1. júla 2017 do 30. júna 2018 a v súvislosti s účtami, ktoré sa majú predložiť do 15. februára 2019). Ak suma ešte nebola vrátená v niekoľkých po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach, mala by sa opakovane vykazovať v rámci každého súboru účtov.

c) Ak nie je možné dosiahnuť vrátenie sumy ani po vyčerpaní všetkých možností vrátenia, ktoré sú k dispozícii vo vnútroštátnom inštitucionálnom a právnom rámci (pozri scenár b) uvedený vyššie), a považuje sa za nevymožiteľnú (napríklad k marcu 2018), mala by sa vykázať v dodatku 5 v súvislosti s účtovným obdobím, v ktorom bola stanovená nevymožiteľnosť (od 1. júla 2017 do 30. júna 2018 a v súvislosti s účtami, ktoré majú byť predložené do 15. februára 2019). Komisia môže pri hodnotení nevymožiteľných súm dospieť k výsledku, že:

– nevymožiteľná suma sa nehradí do rozpočtu Únie, keďže Komisia dospela k záveru, že nedošlo k žiadnemu pochybeniu ani nedbanlivosti zo strany členského štátu (pozri podmienky a postupy, ktoré sa majú uplatniť s cieľom určiť, či sumy, ktoré sú nevymožiteľné, uhradia členské štáty, v oddiele 9),

– alebo ak má nevymožiteľnú sumu znášať rozpočet členského štátu, potom by sa mala stiahnuť z nasledujúcej žiadosti o priebežnú platbu predloženej členským štátom (napríklad v decembri 2018) a oznámiť v rámci dodatku 2 (stiahnuté sumy) zodpovedajúcich účtov (účty za obdobie od 1. júla 2018 do 30. júna 2019 a v súvislosti s účtami, ktoré sa majú predložiť do 15. februára 2020).

Členský štát by mohol uložiť úrok z omeškania, keď je suma vrátená po uplynutí lehoty stanovenej v príkaze na vymáhanie. Takýto úrok by mal byť pripočítaný k sume odpočítanej z výdavkov vykázaných Komisii.

9. URČENIE TOHO, ČI MAJÚ BYŤ NEVYMOŽITEĽNÉ SUMY UHRADENÉ ČLENSKÝMI ŠTÁTMI

V DNK sa stanovujú podmienky a postupy, ktoré sa majú uplatniť pri určení toho, či sumy, ktoré sú nevymožiteľné, uhradia členské štáty: ak sa členský štát domnieva, že suma neoprávnene vyplatená prijímateľovi, ktorá už bola predtým zahrnutá do osvedčených účtov predložených Komisii, je nevymožiteľná a že by sa nemala uhradiť do rozpočtu Únie, certifikačný orgán podá Komisii žiadosť. Takéto žiadosti je možné uplatniť len na sumy, ktoré už boli osvedčené v účtoch predložených Komisii.

Certifikačný orgán musí podať žiadosť na úrovni každej operácie a účtovného roka vo formáte stanovenom k prílohe k uvedenému DNK do 15. februára v systéme na elektronickú výmenu informácií SFC 2014 (t. j. v rovnakej lehote ako na predloženie účtov).

Po prijatí takejto žiadosti v systéme SFC útvary Komisie preskúmajú každý prípad v tabuľke, pričom zohľadnia všetky osobitné okolnosti a inštitucionálny a právny rámec členského štátu. Delegované nariadenie Komisie obsahuje zoznam prvkov poukazujúcich na pochybenie alebo nedbanlivosť zo strany členského štátu. Ide o orientačný zoznam, ktorý nie je vyčerpávajúci. V DNK sa uvádza, že ďalšie prvky, ktoré nie sú uvedené v zozname, by sa mohli zohľadniť, pokiaľ poukazujú na pochybenie alebo nedbanlivosť.

Na základe hodnotenia vypracovaného do 31. mája roka, v ktorom sa predkladajú účty, Komisia buď:

- a) písomne požiada členský štát, aby predložil ďalšie informácie o správnych a právnych opatreniach prijatých s cieľom vymáhať každý príspevok Únie, ktorý bol neoprávnene vyplatený prijímateľom, alebo
- b) písomne informuje členský štát o svojom úmysle pokračovať v postupe vrátenia.

V prípade, že Komisia do 31. mája neprijme žiadne z uvedených opatrení, členský štát nemusí uhradiť príspevok Únie.

Lehota 31. mája sa neuplatňuje na tie nezrovnalosti, ktoré predchádzajú konkurzu alebo prípady podozrenia z podvodu.

Členský štát odpovie do troch mesiacov na žiadosť Komisie o informácie a v prípade, že členský štát nepredloží ďalšie požadované informácie, Komisia pokračuje v hodnotení na základe informácií, ktoré sú k dispozícii.

Do troch mesiacov od doručenia odpovede členského štátu alebo v prípade nedoručenia žiadnej odpovede v stanovenej lehote Komisia informuje členský štát o tom, či dospela k záveru, že príspevok Únie by mal uhradiť členský štát, pričom uvedie, z čoho jej záver vychádza, a požiada členský štát, aby do dvoch mesiacov zaslal svoje pripomienky.

Do šiestich mesiacov po uplynutí lehoty na zaslanie pripomienok zo strany členského štátu Komisia uzavrie svoje hodnotenie, a ak trvá na svojom závere, že príspevok Únie bude uhradený členským štátom, prijme rozhodnutie.

Na výpočet príspevku Únie, ktorý má uhradiť členský štát, sa použije miera spolufinancovania na úrovni každej priority stanovená vo finančnom pláne platnom v čase podania žiadosti. Ak má nevymožiteľnú sumu znášať rozpočet členského štátu, mala by sa stiahnuť z nasledujúcej žiadosti o platbu predloženej členským štátom.

10. SUMY, KTORÉ SA ČLENSKÉ ŠTÁTY ROZHODNÚ NEVYMÁHAŤ A KTORÉ NEPRESAHUJÚ 250 EUR V RÁMCI PRÍSPEVKU Z FONDŮ A ENRF

Pokiaľ ide o sumy nepresahujúce hodnotu 250 EUR (alebo inú, ak členský štát uplatňuje nižšiu prahovú hodnotu) v rámci príspevku z fondov a ENRF, pri ktorých sa členský štát môže rozhodnúť, že ich nebude vymáhať, sa Komisii nemusia oznamovať žiadne informácie podľa DNK.

Prahová hodnota 250 EUR sa má vypočítavať podľa jednotlivých operácií (na základe vymedzenia stanoveného v článku 2 NSU) a podľa účtovného roka.

Z toho vyplýva, že Komisia nebude vykonávať nijaké hodnotenie možného pochybenia alebo nedbanlivosti členského štátu podľa DNK, pokiaľ ide o sumy nepresahujúce 250 EUR v rámci príspevku z fondov a ENRF.

Sumy nepresahujúce úroveň 250 EUR v rámci príspevku z fondov a ENRF nemusia byť uhradené do rozpočtu Únie (preto sa nemusia odpočítavať od certifikovaných súm).

Pokiaľ ide o programy EÚS, záleží na členských štátoch a tretích krajinách zapojených do daného programu, aby sa rozhodli, že ani hlavný prijímateľ, ani RO programu nie sú povinní vymáhať neoprávnene vyplatenú sumu, ktorá nepresahuje 250 EUR v rámci príspevku z fondov a ENRF, a to bez úroku.

11. ZHRNUTIE AKO PRISTUPOVAŤ K ZISTENÝM NEZROVNALOSTIAM V ÚČTOCH

Uvedené oddiely možno zhrnúť tak, že k zisteným nesprávnym sumám a potenciálnym neoprávneným sumám by sa malo pristupovať týmto spôsobom:

Zistené nezrovnalosti (t. j. nezrovnalosti zistené príslušnými orgánmi vrátane tých uvedených v záverečných kontrolných alebo audítorských správach):

1. Nezrovnalosti týkajúce sa výdavkov osvedčených v danom účtovnom roku a zistené pred podaním konečnej žiadosti o priebežnú platbu by sa mali považovať buď za 1) stiahnuté, a preto by mali znížiť výdavky vykázané v konečnej žiadosti o priebežnú platbu a následne by sa mali uviesť v dodatku 2 alebo by sa mali odpočítať priamo z účtov (zohľadnené v dodatku 1) a oznámiť v dodatku 8.

2. Nezrovnalosti týkajúce sa výdavkov osvedčených v danom účtovnom roku, zistené po podaní konečnej žiadosti o priebežnú platbu, ale pred predložením účtov, by sa mali odpočítať z účtov (t. j. zníženie výdavkov uvedených v dodatku 1) a mali by byť vysvetlené v dodatku 8. Ani v dodatku 2, ani v žiadostiach o priebežnú platbu nasledujúceho účtovného roka sa nevyžadujú žiadne ďalšie kroky.

3. Nezrovnalosti zistené po predložení účtov sa môžu považovať za stiahnuté sumy alebo vrátené sumy zahrnuté do následnej žiadosti o priebežnú platbu a mali by sa uviesť v dodatku 2 za účtovný rok, v ktorom sa príslušné sumy odpočítali.

Všetky vyššie uvedené opravy sa považujú za definitívne. Odpočítané výdavky preto nemožno opätovne zaviesť v žiadnej následnej žiadosti o platbu Komisii (pre aktuálny, ani nasledujúce účtovné roky). Výnimočne, po rozhodnutí Súdom (alebo iným orgánom, ktorý je súčasťou súdneho systému), v ktorom sa spochybňuje podstata uplatňovania finančnej opravy a pri zohľadnení vplyvu na zákonnosť a riadnosť príslušných výdavkov, vnútroštátne orgány môžu v následnej žiadosti o platbu opätovne zaviesť výdavky, ktoré boli predtým odpočítané a oznámené ako finančná oprava⁹.

Sumy, ktoré sú predmetom prebiehajúceho posudzovania (t. j. potenciálne neoprávnené výdavky v danom účtovnom roku, pre ktoré ešte nebolo dokončené hodnotenie zákonnosti a riadnosti):

Vzhľadom na to, že podľa ustanovení:

- článku 126 písm. c) NSU sa raz ročne v účtoch vyžaduje osvedčenie okrem iného, že zaúčtované výdavky sú v súlade s uplatniteľným právom a
- ustanovenia článku 137 ods. 2 NSU, ktorý odkazuje na výdavky vylúčené, pretože sú predmetom prebiehajúceho posudzovania ich zákonnosti a riadnosti, sa týkajú účtov,

posudzovanie potenciálnych nezrovnalostí ako súm, ktoré sú predmetom priebežného posudzovania, sa uplatňuje len na úrovni účtov (a nie na úrovni žiadostí o priebežnú platbu).

V prípade potenciálnych nezrovnalostí spojených s výdavkami v danom účtovnom roku, má členský štát možnosť buď a) stiahnuť dané výdavky zo žiadosti o priebežnú platbu (toto

⁹ Příklad: Rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré vykladá vnútroštátne pravidlo o oprávnenosti, pričom sa takýto výklad odlišuje od výkladu zo strany RO/CO/OA a následne vedie k zmene záverov týkajúcich sa oprávnenosti príslušných výdavkov.

odpočítanie je definitívne) alebo b) ponechať výdavky v žiadosti o priebežnú platbu až do účtov a odpočítat ich po tom, ako priebežné posudzovanie v súlade s článkom 137 ods. 2 NSU.